

ÉRKEZETI DÁTUM
3354
2020 JAN 29

VESZPRÉM MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

VESZPRÉMI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: VE-09/EOH/00425-1/2020 Tárgy: Balatonfüred város településrendezési eszközök módosítása
ÉTDR azonosító: -
ÉTDR iratazonosító: - Örökségvédelmi vélemény
Műemléki törzsszám: -

Lelőhely azonosító: -
Ügyintéző: Bódis Péter

veszprem.epitesugy@veszprem.gov.hu
Telefon: 88/550-496 Hiv.szám: ...

Balatonfüred Város Önkormányzata

dr. Bóka István

Balatonfüred

Tisztelt Polgármester Úr!

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) örökségvédelmi hatáskörében eljárva Balatonfüred város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata tárgyában megküldött dokumentációval kapcsolatban a *településfejlesztési koncepcióról, az integrált település-fejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről* szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kr.) 32. § (1) bekezdés a) pont szerinti teljes eljárásban a Kr. 38. § (4) bekezdés alapján, a *kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 68/2018. (IV.9.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Ör.) 91. §-ában foglaltak figyelembevételével az alábbi – örökségvédelmi – véleményt adom.

A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök egyeztetési eljárásában a Hivatal Hatósági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya a Kr. 9. számú melléklet 17. sor szerint a régészeti örökség, műemléki érték, világörökségi és világörökség várományos értékek védelme tekintetében vesz részt az Ör. 91. § (1)-(2) bekezdései szerinti szempontokat figyelembe vevő szakmai vélemény megfogalmazásával.

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY
ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI OSZTÁLY

8200 Veszprém, Mindszenty József utca 3-5., Levelezési cím: 8210 Veszprém, Pf.: 1000
telefon: 88/550-497, fax: 88/550-701, e-mail: veszprem.epitesugy@veszprem.gov.hu

Véleményezésre megküldött dokumentumok:

- Balatonfüred város településfejlesztési koncepciója;
- Településfejlesztési koncepció (véleményezési anyag);
- Alátámasztó munkarész (környezeti értékelés, véleményezési eljárás anyaga);
- Településrendezési eszközök (településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat).
- Örökségvédelmi hatástanulmány

Tárgyi módosítási szándékok:

- I./1. – I./4, I./6-I./15. számú módosítások;
- II./1. – II./6. számú módosítások (nem tartalmazza a II./4. számú módosítást);
- III./1. – III./9. számú módosítások.

A Hivatal rendelkezésére álló – a Miniszterelnökség által vezetett közhiteles – nyilvántartás adatai alapján megállapítottam, hogy a tervezett módosítási szándékok esetében örökségvédelmi érintettség áll fent, az alábbiak szerint:

- I./6. sz. módosítás – a telektömbben található az 5389 [9705] törzsszámon [és azonosítószámon] védett „Mezőgazdasági szakiskola”, valamint annak 5389 [20826] törzsszámon [és azonosítószámon] védett ex-lege műemléki környezete, továbbá a 7417 azonosítószámon nyilvántartott régészeti lelőhely.
- I./7. sz. módosítás – a 2135/1 hrsz.-ú ingatlan a 7404 azonosítószámon nyilvántartott régészeti lelőhelyen fekszik. A szomszédos, 2140 hrsz.-ú ingatlanon álló népi lakóház 8409 [9730] törzsszámon [és azonosítószámon] nyilvántartott műemléki érték, műemléki környezete megszűnt.
- I./9. sz. módosítás – módosítással érintett tömb a 7421 és 7417 azonosítószámon nyilvántartott régészeti lelőhelyen fekszik. A 3655 hrsz.-ú ingatlanon áll a 8229 [9725] törzsszámon [és azonosítószámon] nyilvántartott műemléki érték népi lakóház (nincs műemléki környezete); a 3580 hrsz.-ú ingatlanon állnak a 8231 [9727] és 8230 [9726] törzsszámon [és azonosítószámon] nyilvántartott műemléki érték népi lakóházak (nincs műemléki környezetük). A tömbbel szomszédos 3664, 3665 hrsz.-ú ingatlanokon állnak a 8225 [9721], a 8226 [9722] és a 8228 [9724] törzsszámon [és azonosítószámon] nyilvántartott műemléki érték népi lakóházak (nincs műemléki környezetük). A 3459/1 hrsz.-ú ingatlanon áll az 5390 [9718] törzsszámon és azonosítószámon védett Római katolikus templom, melynek 5390 [23821] törzsszámon és azonosítószámon védett ex-lege műemléki környezete ráfed a telektömbre. A tömbbel szomszédos 3576 hrsz.-és 3662 hrsz.-ú ingatlanokon álló népi lakóházak korábbi védettsége megszűnt.
- I./10. sz. módosítás – a tömbbel határos 5147 hrsz.-ú ingatlanon álló v. Somogyi Kúria műemléki védelme megszűnt.*

- I./12. sz. módosítás – a 4913/2 hrsz.-ú út a 30696 azonosítószámon nyilvántartott régészeti lelőhelyen fekszik.
- I./13. sz. módosítás – a 6128/21 hrsz.-ú ingatlan 7408 azonosítószámon nyilvántartott régészeti lelőhelyen fekszik.
- II./3. sz. módosítás – a telektömb egy része (390/1 hrsz.-ú ingatlan) a 11111 [13073] törzsszámon és azonosítószámon védett „Balatonfüred műemléki jelentőségű területének műemléki környezete”-ben, valamint a [30489] azonosítószámon nyilvántartott „Balaton-felvidéki kultúrtáj védőövezet” területén fekszik.
- II./6. sz. módosítás – a tervezési tömb a 30696 azonosítószámon nyilvántartott régészeti lelőhelyen fekszik.
- III./1. sz. módosítás – a tervezési területen található a 9464 [9713] törzsszámon és azonosítószámon védett „Csöszház” és annak 9464 [23810] törzsszámú és azonosítószámú ex-lege műemléki környezete.
- III./3. sz. módosítás – a 4785/1, 4785/2, 4785/3 hrsz.-ú ingatlanon áll a 9674 [9745] törzsszámon és azonosítószámon nyilvántartott műemléki érték présház-pince, melynek műemléki környezete megszűnt.
- III./4. sz. módosítás – a 4111 hrsz.-ú ingatlan 7408 azonosítószámon nyilvántartott régészeti lelőhelyen fekszik.

A I./1.-I./4., I./8., I./10., I./11., I./14., I./15., II./1., II./2, II./4, II./5, III./2., III./3., III./5.-III./9. számú módosítások esetében közvetlen örökségvédelmi érintettség nem áll fent.

Balatonfüred város településrendezési eszközeinek korábbi módosításainak véleményezése során többször felhívtam a figyelmet, hogy a jóváhagyott munkarészek mellékletét képező tervekben a műemléki környezetek jelölése nem megfelelő. Jelen tájékoztatómban ismételtelen jelzem, hogy a műemléki környezetek lehatárolását – a közhiteles nyilvántartás adatainak felhasználásával – a településrendezési eszközök módosítása során javítani szükséges.”

A változtatási szándékok vonatkozásában elkészített örökségvédelmi hatástanulmány régészeti munkarésze a jogszabályi előírásoknak megfelel, szakmai szempontból megfelelő és elfogadható.

A változtatási szándékok közül, a közhiteles nyilvántartás adatai alapján az I.6., I.7., I.9., I.12., I.13., II.6. területek nyilvántartott régészeti lelőhelyeket érintenek. Az ismert érintettséget az elkészített hatástanulmány adatai nem módosították. A felsorolt változtatási szándékok a régészeti örökség védelmének vonatkozásában jelentős beavatkozást nem jelentenek, így azokkal szemben régészeti szempontból kifogást nem emelek.

A fenti változtatási szándékok vonatkozásában felhívom azonban a figyelmet, hogy a régészeti lelet állami tulajdon, és a törvény erejénél fogva védelem alatt áll, továbbá a régészeti örökség elemi eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el. A nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. Ha a lelőhely elkerülése a földmunkával járó beruházás, fejlesztés költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a beruházás máshol nem valósítható meg, a beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyet előzetesen fel kell tární, amelynek költségei a beruházót terhelik.

A **III.4.** változtatási szándékkal érintett terület nyilvántartott régészeti lelőhely közvetlen közelében helyezkedik el, így ez **régészeti érdekű területnek minősül**. Földmunkával járó beruházás esetén itt javasolt az illetékes örökségvédelmi hatósággal előzetesen egyeztetni! Amennyiben a földmunkák során régészeti emlék, lelet, vagy annak tűnő tárgy kerül elő, a felfedező (a tevékenység felelős vezetője) az ingatlan tulajdonosa, az építető vagy a kivitelező köteles az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni, a jegyző útján a hatóságnak azt haladéktalanul bejelenteni, amely arról haladéktalanul tájékoztatja a mentő feltárás elvégzésére jogosult intézményt és a hatóságot, valamint köteles a tevékenységet szüneteltetni, továbbá a helyszín és a lelet őrzéséről - a felelős őrzés szabályai szerint - a feltárással jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 7. § 20. a) és e) pontjai szerint, **a bruttó 500 millió forintos értékhatárt meghaladó teljes bekerülési költségű beruházás, valamint azon közérdekű célú beruházás, amelynek megvalósítása érdekében a kisajátításról szóló tv. szerinti kisajátítást végeztek, nagyberuházásnak minősül**. Nagyberuházás esetén a Kötv. 23/C. § (1) és (2) bekezdések alapján **előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni**. Előzetes régészeti dokumentációnak minősül a hatástanulmány is, ha a tartalmát és az elkészítéséhez alkalmazott módszereket tekintve megfelel az előzetes régészeti dokumentáció fogalmi feltételeinek, és alkalmas az elvégzendő régészeti feladatellátás módjának, valamint idő- és költségvonzatának meghatározására.

A Kötv. 8. § (1) bekezdése alapján Magyarország határain belül a föld felszínén, a földben, a vizek medrében vagy máshol rejlő vagy onnan előkerülő régészeti lelet állami tulajdon, és a törvény erejénél fogva védelem alatt áll. A Kötv. 19. § (2) bekezdés alapján **a régészeti örökség elemi eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el**.

A Kötv. 19. § értelmében a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket jogszabályban meghatározott esetekben és módon el kell kerülni. Ha a lelőhely elkerülése a földmunkával járó beruházás, fejlesztés költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a beruházás máshol nem valósítható meg, a beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyet előzetesen fel kell tární. A Kötv. 19. § (3) értelmében a megelőző feltárás költségei a beruházót terhelik. A törvény értelmében a terveket úgy kell előkészíteni – az örökségvédelem érdekeit figyelembe véve –, hogy a fejlesztések a régészeti lelőhelyeket lehetőleg elkerüljék, ami az örökségvédelem és a befektető érdekét egyaránt szolgálja.

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI OSZTÁLY

8200 Veszprém, Mindszenty József utca 3-5., Levelezési cím: 8210 Veszprém, Pf.: 1000
telefon: 88/550-497, fax: 88/550-701, e-mail: veszprem.epitesugy@veszprem.gov.hu

A Kötv. 24. § (2) bekezdésében foglaltak értelmében, amennyiben a földmunkák során régészeti emlék, lelet, vagy annak tűnő tárgya kerül elő, a felfedező (a tevékenység felelős vezetője) az ingatlan tulajdonosa, az építtető vagy a kivitelező köteles az általa folytatott tevékenységet azonnal abbahagyni, a jegyző útján a hatóságnak (Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály) azt haladéktalanul bejelenteni, amely arról haladéktalanul tájékoztatja a mentő feltárás elvégzésére jogosult intézményt, továbbá köteles a tevékenységet szüneteltetni, a helyszín és a lelet őrzéséről – a felelős őrzés szabályai szerint – a feltáráshoz jogosult intézmény intézkedéséig gondoskodni. A bejelentési kötelezettség elmulasztása a Kötv. 82. § (2) bekezdése, valamint az örökségvédelmi bírságról szóló 191/2001. (XI.18.) Korm. rendelet alapján örökségvédelmi bírság kiszabását vonhatja maga után!

Örökségvédelmi szempontból az alábbiakra hívom fel a Tisztelt Önkormányzat figyelmét:

a Hivatal az Ör. 10. § (1) bekezdésének megfelelően kérelemre adatokat szolgáltat a Kr. 9. számú melléklet 17. sorában meghatározottak szerint a nyilvántartott műemléki érték, műemlék, műemléki terület, nyilvántartott vagy védetté nyilvánított régészeti lelőhely és régészeti védőövezet, világörökségi terület és világörökségi várományos területek tekintetében.

*Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet szerinti környezeti vizsgálatban a Korm. rendelet 3. számú mellékletének II.2.i) pontja szerint a **kulturális örökség (műemlékvédelem, régészet) védelmére kiterjedően a környezet védelméért felelős szerv Budapest Főváros Kormányhivatala.***

A Kr. 38/A. § (1) szerint: „Ha a polgármester a fővárosi és megyei kormányhivatal örökségvédelmi hatáskörben eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala által megállapított követelményekkel nem ért egyet, vagy álláspontja szerint az nincs összhangban az előzetes adatszolgáltatás tartalmával, akkor a véleménynek a települési önkormányzattal történő közlését követő 15 napon belül a polgármester szakmai egyeztetést kezdeményezhet. Az egyeztetés eredménytelensége esetén a polgármester az egyeztetést követő 8 napon belül a kulturális örökség védelméért felelős miniszternél a járási (fővárosi kerületi) hivatal véleményének felülvizsgálatát kezdeményezheti.

(2) A kulturális örökség védelméért felelős miniszter a beérkezett felülvizsgálati kérelem alapján

a) 21 napon belül megküldi a polgármesternek a járási hivatal véleményét helybenhagyó vagy azt megváltoztató véleményét, vagy

b) 15 napon belül egyeztető tárgyalást kezdeményez, amelyre a hely és az időpont megjelölésével – a tárgyalás előtt legalább 8 nappal – elektronikus úton meghívja a polgármestert és a járási hivatalt.

(3) A (2) bekezdés b) pontja esetén a kulturális örökség védelméért felelős miniszter a helybenhagyó vagy megváltoztató véleményét az egyeztető tárgyalást követő 8 napon belül küldi meg

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI OSZTÁLY

8200 Veszprém, Mindszenty József utca 3-5., Levelezési cím: 8210 Veszprém, Pf.: 1000
telefon: 88/550-497, fax: 88/550-701, e-mail: veszprem.epitesugy@veszprem.gov.hu

a polgármesternek.

(4) A záró szakmai vélemény kialakítása és a településrendezési eszköz elfogadása során a kulturális örökség védelméért felelős miniszter véleményét kell figyelembe venni."

Fentiekre való tekintettel, a tervdokumentáció képviselő-testületi megtárgyalása ellen javasításokat követően kifogást nem emelek.

Az elfogadott tervdokumentáció egy példányát (lehetőleg papír alapon dokumentálva) a Kr. 43. § (2) bekezdés alapján kérem megküldeni.

Veszprém, 2020. január 29.

Tisztelettel:

Benczik Zsolt
járási hivatalvezető
névében és megbízásából

Bódis Péter
osztályvezető